

VÝSTAVBA NA LETIŠTI ZÁSADNĚ OVLIVNÍ NAŠI BUDOUCNOST

Vážení spoluobčané, v těsné blízkosti naší obce plánuje investor, německý automobilový koncern Volkswagen, vybudovat obrovský závod na výrobu baterií pro elektromobily. Chci vás touto cestou seznámit s informacemi získanými v průběhu pracovních schůzek o záměru výstavby této tzv. gigafactory v areálu letiště Líně, doplněnými pohledem na současnou situaci v naší obci. Mým záměrem není nikoho přesvědčovat, ale poskytnout informace, aby si každý mohl udělat na věc vlastní názor. Celá záležitost se totiž dotkne všech našich občanů, a proto bychom to měli být my, kteří rozhodneme o naší budoucnosti...

V roce 2008 se v dokumentu „Zásady územního rozvoje Plzeňského kraje“ (ZUR) objevila průmyslová zóna Líně s rozlohou 700 ha. Pro představu: jsou to 4x Borská pole (150 ha). Odhadovaný počet pracovníků 40 až 50 000! Jediné dopravní napojení této průmyslové zóny je teď přes Červený Újezd po silnici ve vlastnictví Plzeňského kraje, která byla po 15 letech konečně opravena a na jaře proběhne její kolaudace.

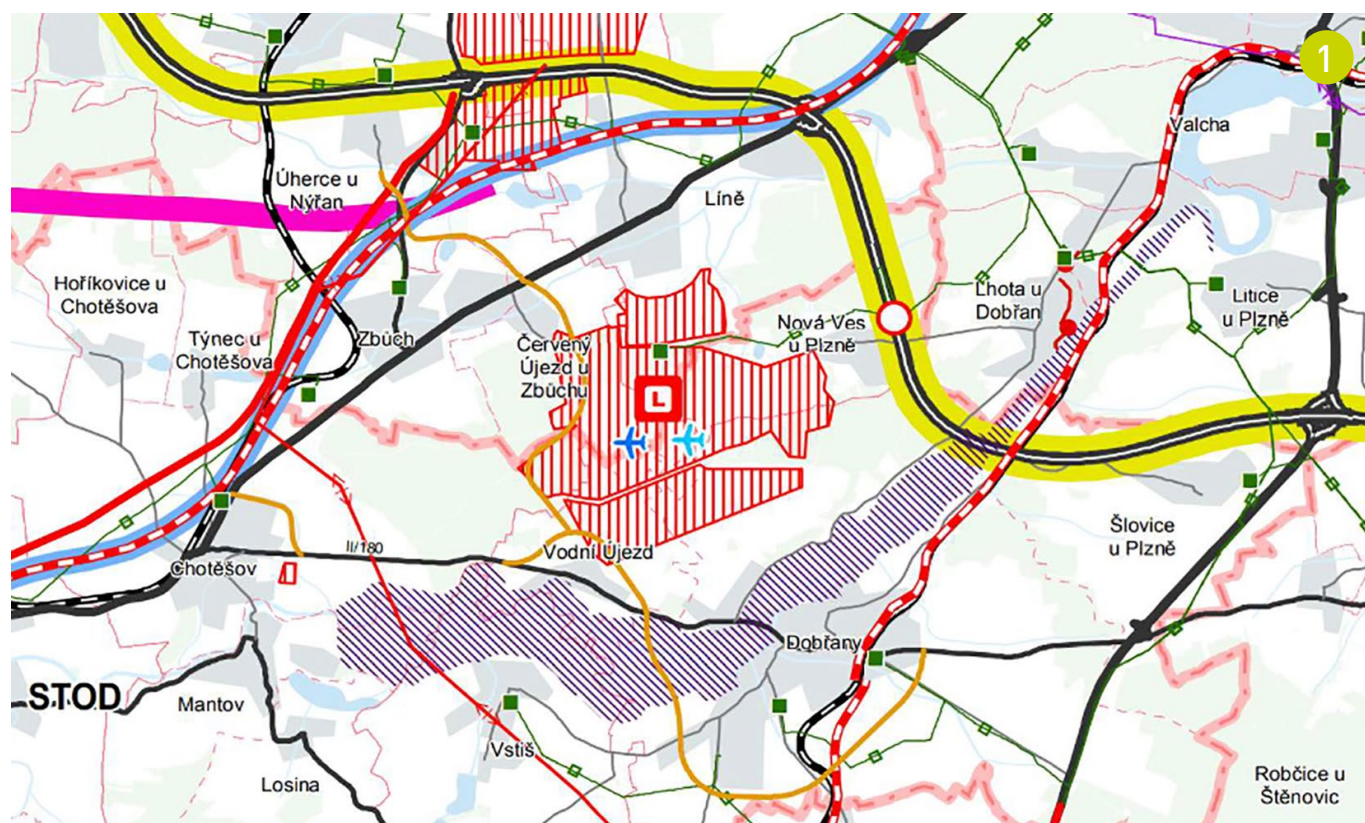
Společný postup a požadavky obcí

Od června 2022, kdy se v médiích objevily informace o záměru koncernu Volkswagen postavit gigafactory na líněském letišti, úzce a intenzivně spolupracujeme s představiteli obcí Líně, Chotěšov, Nová Ves a města Dobrušky. V průběhu času se naše řady rozšířily

také o obce v plánovaných trasách nového elektrického vedení. Od samého začátku jsou dotčené obce konzistentní ve svých požadavcích, které jsou ku prospěchu jejich obyvatel.

Naše hlavní požadavky jsou:

- zmenšení stávající průmyslové zóny, uvedené v ZUR, ze 700 ha na max. 200 ha výrobních a dalších 80 ha pro technickou obsluhu (čistička, el. rozvodna, hasičská stanice, letecká záchranná služba),
- zpracování analýzy vlivů na životní prostředí,
- zhodnocení dopadů do sociální oblasti a infrastrukturální oblasti v celém regionu,
- vyřešení dopravního napojení průmyslové zóny s minimální zátěží pro okolní obce,
- zajištění náhradního letiště.

Současný platný stav - rozsah průmyslové zóny = 700 ha. Hnědá – plánované napojení průmyslové zóny mezi Červeným Újezdem a Líněmi a z jihu mezi Vodním Újezdem a Dobruškou

Pro občany je celá situace ohledně využití průmyslové zóny Líně hodně komplikovaná a složitá, navíc se zde střetávají zájmy státu, investora, kraje, letců a spekulantů s pozemky, z nichž každý prezentuje svůj vlastní příběh.

Bez vyřešení dopravy to nepůjde!

Dnes už ale nejde jen o gigafactory. Vláda sama přiznala, že průmyslové zóny s rozlohou nad 100 ha stát prostě nemá. V blízkosti naší obce je k dispozici 700 ha. To je tak lákavé sousto, že v podobné situaci jako dnes můžeme být znovu za dva, tři roky nebo za pět let s jiným investorem či investory.

Na obrázku č. 1 je vidět celkový rozsah průmyslové zóny (700 ha) a její plánované nové silniční napojení, které těsně míjí Červený Újezd.

Toto napojení ale naší obci nepřináší nic dobrého:

- ztratíme volné spojení se sousední obcí Líně. Byli bychom prakticky obklíčeni ze všech stran silnicemi.
- na plzeňské silnici mezi Zbůchem a Líněmi vznikne velká křižovatka s nájezdem do průmyslové zóny. V tom případě už kamionovou dopravu z naší obce nikdy nevytlačíme.

Do doby realizace nového napojení (délka 12 km, investice odhadem 2 miliardy korun) bude nejvíce postižený Červený Újezd, přes který by šla veškerá doprava. Už dnes podle údajů od současného provozovatele zóny, společnosti PlaneStation Pilsen, projede Červeným Újezdem měsíčně 700 kamionů.

Pro Zbůch je vyřešení extrémního dopravního zatížení doslova existenční záležitostí.

Průtahem obcí po silnici I/26 podle měřicích radarů na vjezdech do obce projede ročně 2,5 milionu aut včetně těžkotónážních nákladáků. Navíc přiváděčem na dálnici, který vede přes zbůšské náměstí, projede podle měření ČVUT ročně 1,3 milionu aut včetně těžkotónážních nákladáků, z nichž 80 % je čistý tranzit směřující přes obec dále směrem po I/26 na Folmavu.

O zatíženosti Červeného Újezdu jsem se již zmínil. Tato masa aut brání jakémukoliv dalšímu rozvoje obce. Situaci by podstatně vyřešil již 20 let plánovaný obchvat (přeložka I/26) Zbůchu a Líní, který by svedl kamionovou dopravu mimo obec. Problém je ten, že tento obchvat není pro

ŘSD nastaven jako priorita. V republice jsou další kritická místa, kde obce čekají na obchvat 30 i 50 let.

V reakci na záměr vlády umístit do strategické průmyslové zóny továrnu, reagovaly dotčené obce předložením vlastního návrhu dopravního řešení v celé oblasti. Jednalo by se o miliardové investice v režii státu. Aby nedošlo k tomu, že závod bude stát a dopravní napojení nebude, obce požadují sladit vše termínově se zahájením provozu případné továrny. Tyto podmínky musí být přímo uvedeny v investiční smlouvě mezi státem a soukromým investorem. Případné spory pak bude řešit arbitrážní soud.

Obce navrhuji tyto dopravní stavby:

- vybudování napojení Podnikatelského parku na dálnici D5 jižně od Nové Vsi, tak aby neomezovalo její občany,
- vybudování přeložky silnice II/180 v nové stopě mezi silnicemi I/26 a I/27 včetně obchvatu Dobřan a sekundárního napojení na Podnikatelský park. Tato přeložka bude sloužit jak k napojení Podnikatelského parku ze západu, tak k vyčlenění dopravy mimo Zbůch, Líně, Chotěšov a Dobřany,
- vybudování přeložky silnice I/26 mimo zastavěná území obcí a měst od napojení na dálnici D5 (u Úherců) až za obec Stod.

Ministerstvo dopravy plánuje využít situaci a urychlit výstavbu nové elektrifikované železniční tratě z Německa do Plzně, jejíž trasa jde přes katastr naší obce souběžně s plánovanou přeložkou silnice I/26. Uvedené stavby by definitivně odvedly drtivou většinu dopravy (hlavně kamionové) mimo naši obec a současné napojení zóny přes Červený Újezd by sloužilo pouze jako technický vjezd. Na obrázku č. 2 jsou zakresleny všechny výše uvedené stavby.

Trváme na vhodné náhradě za letiště

Před 22 lety vyhodnotilo Ministerstvo obrany ČR letiště Líně jako nepotřebné a pronajalo jej soukromé společnosti PlaneStation Pilsen na 50 let. V roce 2013 ministerstvo smlouvu za porušení povinnosti nájemce jednostranně vypovědělo a vyzvalo společnost k vyklizení letiště. Tento krok je dodnes předmětem soudního sporu.

Vloni vláda označila průmyslovou zónu Líně za „strategickou“ pro stát z pohledu ekonomiky. Tedy významné povýšení!

Vyjádření armády o potřebnosti letiště je vedeno v režimu Tajné, nicméně premiér Fiala na setkání se zástupci Plzeňského kraje přítomné ujistil, že zrušením letiště nebude ohrožena bezpečnost státu. Tyto kroky nevratně změnily dosavadní stav.

Ať tu nakonec Volkswagen stavět bude nebo ne, není to důležité – přijde někdo jiný. Proto obce tlačí na výrazné zmenšení zóny a přepracování dopravního napojení. **Je to pro nás existenční záležitost.**

V nezáviděníhodné situaci jsou letci a další uživatelé samotného letiště. Ke zrušení letiště může dojít teď nebo za pár let. Chápu frustraci lidí, pro něž je letiště Líně srdeční záležitostí. Nikdo nevidí rád, když jeho dlouholetá práce přichází nazmar. Proto v našich požadavcích na vládu trváme na vytvoření vhodné náhrady pro uživatele aktivně využívající letiště Plzeň–Líně. Přisliby ze strany vlády jsou již prezentovány veřejnosti, ale stále chybí garance, že budou naplněny.

Jak je to s pozemky obce na letišti?

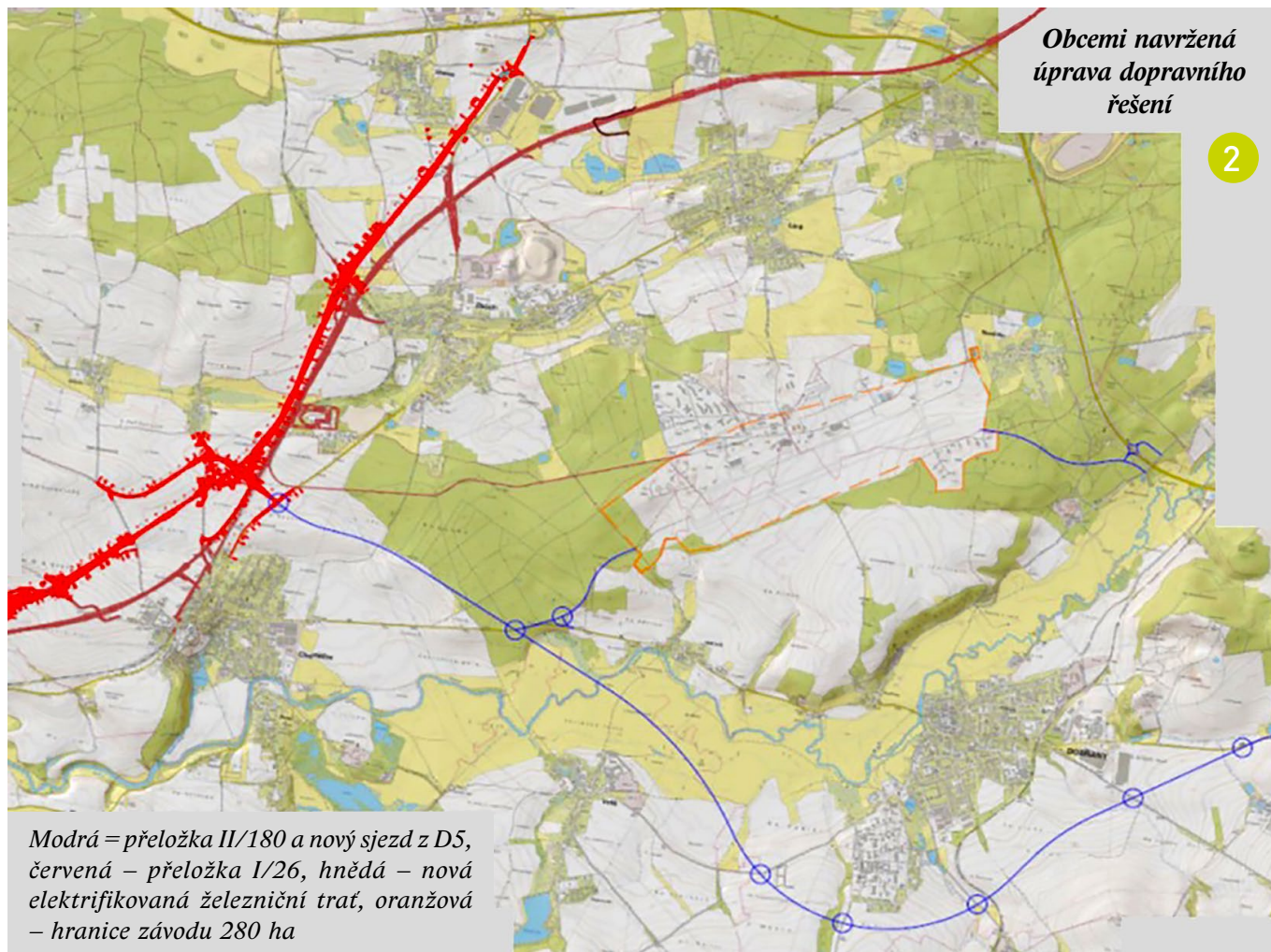
Obec Zbůch vlastní pozemky v severní části průmyslové zóny u vjezdu od Červeného Újezdu (namátkově - parc. č. 1245/19, 1247/9, 1249/4, 1249/1). Jedná se o skutečný brownfield (tzn. nevyužívanou, zanedbanou, případně i kontaminovanou nemovitost), navíc s ekologickou zátěží. Dále obec vlastní 1,7 ha (parc. č. 1258/70, 1258/75, 1258/71) v blízkosti přistávací plochy (viz obrázek č. 3 – pozemky ve vlastnictví obce).

Ovlivní naše pozemky dění v areálu?

U varianty, kdy by zde v budoucnu vznikly na ploše 700 ha desítky a desítky výrobních a logistických hal (klasických montoven bez přidané hodnoty) s možným počtem až 40 000 pracovníků, nehrají naše pozemky žádnou roli a investor se s naší obcí vůbec nemusí bavit.

U varianty s gigafactory na ploše 200 ha (při předpokládaném počtu 4 000 pracovníků) zajímá investora pouze těch 1,7 ha, protože částečně leží v místě plánované výrobní haly. To výrazným způsobem zlepšuje vyjednávací pozici naší obce. Nicméně, všechno má své ALE...

Dostane-li projekt továrny zelenou, tak hala, jež částečně zasahuje do obecního pozemku, bude dle dostupných plánů investora postavena až jako poslední v roce 2030. Je teoreticky možné, že investor zahájí stavbu továrny i bez našeho

Modrá = přeložka II/180 a nový sjezd z D5,
červená – přeložka I/26, hnědá – nová
elektrifikovaná železniční trať, oranžová
– hranice závodu 280 ha

pozemku. Případné zablokování pozemku na 24 měsíců prostřednictvím obecního referenda stavbu nejspíše neodvrátí, ale obec ztratí vyjednávací pozici při případné směně pozemků za jiné ve vlastnictví státu a jeho podřízených organizací. V našem katastru jsou pozemky, o jejichž získání dlouhodobě usilujeme z důvodu nutného rozvoje služeb, občanské vyba-

venosti nebo pro omezení průmyslu. Pro jednat a rozhodnout tuto záležitost musí zastupitelstvo obce, do jehož pravomocí to spadá. Případná směna pozemků by neměla být v navrhovaném poměru 1:1, ale pro obec výhodnější.

„Prodali jste to za třicet stříbrných”, často slyším od přespolních. Ale jako starosta musím v první řadě hájit zájmy

obce, reagovat na vývoj situace a nedopustit zhoršení životních podmínek našich občanů. Na pracovních schůzkách ohledně využití průmyslové zóny vyvstala i otázka případných benefitů směrem k obcím. S některými vás seznámím, je dobré mít více informací. A také bych nerad za pět let čelil pro změnu otázkám typu: „Kdybych býval věděl, tak...”

Pozemky ve vlastnictví obce Zbůch

Jak si tedy ve Zbůchu stojíme?

Dopravu jsme již probrali. Navržené a akceptované dopravní řešení ze strany obcí bude realizováno státem jen v případě kladného vyjádření společnosti Volkswagen. V opačném případě se realizovat nebude nic. Plzeňský kraj zruší projednávání změny ZUR a do hry se vrátí zóna o rozloze 700 ha do doby, než se objeví další silný investor.

Naše obec má vyřešenou jednotnou kanalizaci, pěkné náměstí, dětská hřiště a v průběhu letošního roku budeme mít opraveno 70 % místních komunikací. Zároveň se opravují nebo přímo mění inženýrské sítě.

Obrovský problém máme ale ve školství a dále se sportovním a kulturním zázemím, službami a občanskou vybaveností. Dokončujeme rekonstrukci základní školy, při níž se však nenavýšoval počet tříd. Stávající prostory školy to ani neumožňují. V důsledku války na Ukrajině našlo v naší obci azyl na 560 uprchlíků. Na základě zákona lex Ukrajina musíme poskytnout potřebnou kapacitu v základní i mateřské škole. V našem případě se jedná o 35 až 40 míst v ZŠ. S touto kapacitou obec počítala pro občany z nově postavených lokalit. V současnosti je tabulková kapacita 263 žáků naplněna a noví zájemci jsou přesměřováni do Nýřan. Trpí samozřejmě kvalita výuky; je rozdíl mít ve třídě 20 nebo 30 dětí, to se učitelé mohou snažit sebevíc. Obci nezbyvá než přistavět optimálně šest nových tříd včetně zázemí a nové tělocvičny. Koupě pozemku vedle školy, tzv. „Sokolského hřiště“, se projednává. Plánujeme tam umístit právě novou tělocvičnu, jídelnu a venkovní sportoviště.

Investice na výše uvedené bude v řádech stovek milionů korun, které obec nemá. Jedinou šancí, jak získat takové prostředky, je dotace. Bohužel se často setkávám s názorem, že obec podá žádost a vše je vyřízeno. Není tomu tak. Je to loterie.

Obcí v podobné pozici jsou v republice tisíce a s těmi soutěžíme. Potom jde o objem prostředků, které jsou k přerozdělení. Evropská podpora s tím, jak se u nás zvyšuje životní úroveň, postupně klesá a přesouvá se do méně rozvinutých

oblastí v rámci EU. A zvyšování státní podpory je diskutabilní s ohledem na ekonomickou situaci.

Jeden z navržených benefitů se týká využití dotačních programů určených jen pro obce v blízkosti průmyslových zón, s využitím pro školství a další občanskou vybavenost. Zatím nejsou známy přesné parametry, ale šance na získání dotace je tu mnohem větší.

Ve Zbůšském zpravodaji vás pravidelně seznamuji s aktuálním stavem a problémy u bytového fondu obce, čističky, MŠ, nevyhovující budovy s kulturním sálem (Baník), zdravotní péče, volnočasových aktivit a dalších. Víme, co chceme, ale chybí nám finance na realizaci. Kvůli zvýšeným nákladům na provoz (energie, odpady atd.), obec v letošním roce investuje do rozvoje jen díky přebytku z předchozích, převážně posledních čtyř let. Příjmy obce se budou pravděpodobně zmenšovat s nastupující recesí naší ekonomiky a ceny stavebních materiálů se na původní hladinu už asi nevrátí.

Další možné benefity, které v souvislosti s předpokládanou výstavbou na letišti zaznely:

- napojení obce na čističku v areálu továrny,
- zásobování části obce odpadním teplem,
- sanace okolí podnikatelské zóny (viz obrázek č. 4).

Benefity nás mají přesvědčit, že továrna je to nejlepší, co nás mohlo potkat. Vinou malé informovanosti však trvají pochybnosti a strach.

Vláda komunikačně zaspala

Situace mohla být jiná, kdyby vláda od začátku otevřeně komunikovala se všemi dotčenými subjekty a občany v okolních obcích. Pochybení vláda uznala, ale moc se nepoučila. Je-li tento projekt pro stát tak významný, očekával bych informační masáž od vlády směrem k občanům dotčených obcí. Máte-li více informací, snáze si utvoříte vlastní názor na věc. Bohužel, nic takového se neděje. Určitě bychom například přivítali, kdyby zástupci pověřených ministerstev a investora uspořádali pro občany Zbůchu veřejné slyšení, kde bychom mohli klást otázky, které nás znepokojují.

Podle údajů z posledních voleb je ve Zbůchu 1936 voličů. Rád bych na všechny apeloval, aby současnou situaci nepodceňovali, protože může zásadním způsobem ovlivnit budoucnost naší obce. Osobně se pokusím zprostředkovat veřejné slyšení, kde se budou mít občané možnost vyjádřit. Budeme-li mít stále pochybnosti, pojďme naformulovat smysluplnou otázku do referenda a vyhlasme jej. Bude to NAŠE rozhodnutí, ne kýmisi zvenku nám podsunuté...

*Ing. Dušan Duchek
starosta obce Zbůch*

